

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisuri nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
polik Nachst., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iulia
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifi
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din într și din
afară și la d-mii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 169.

Brașov, Luni-Marți 2 (15) August

1905.

Vorbe de clacă.

(a) Votul universal este un postulat vechi al Românilor din Transilvania și Ungaria. El a fost pus în programul partidului nostru național înainte de asta cu un sfert de secol, când socialdemocrații nici nu apucaseră a-și aduce marfa în Ungaria, unii peste Laita, alții peste Carpați.

Bărbații, cari au formulat programul partidului național român la 1881, știind prea bine că censul cel mare și virilismul va fi încă mult timp o piedecă pentru valorarea poporului nostru în politică, au recunoscut nedreptatea sistemului electoral în vigoare la noi și au reclamat înlocuirea lui cu alt sistem mai democratic și întemeiat pe valoarea individuală a cetățenului.

Ceea-ce reclamă decisi socialdemocrații revoluționari din motive internaționale, cosmopolite — la noi este un postulat eminent național.

De atunci principiile socialiste au făcut progres și în Ungaria și masele cele mari, cari se mobilisau altădată pe străzile Budapestei contra Neamțului din Viena, astăzi nu mai sunt stăpânite și diriguite de agitatorii naționali maghiari, ci de Bokanyi, Goldner, Veltmann și Grossmann. Etă de ce criza națională maghiară, care dăinuiesce de doi ani, a fost până în momentul de față numai academică, fără tulburări și baricade, fără vărșare de sânge și baionete. Muncitorimea nu este în tabăra celor cu revendicațiunile naționale maghiare, ca la 1886 și în atâtea rânduri după aceea dată.

Din cauza acésta șefii diferitelor partide maghiare au fost nevoiți de repețite-ori a face curte lui Bokanyi et consortes, a-se pune bine cu social-democrații și a-i ademini cu promisiuni. Kossuthiștii li-au promis social-democrațiilor înainte de alegeri votul universal, ér reforma electorală pe o basă largă o au chiar în program. Banffy încă a pus acest postulat democratic în programul noului partid. Dér atât kossuthiștii, cât și banffyștii, ajunși în situația de a pute realiza ceea ce au promis, se îngrădesc cu fel de fel de cautele.

Declarațiunea comitetului coalițiunii în cestiunea votului universal este de o duplicitate classică, ér ceea ce scrie organul lui Banffy „P. Hirlap“ vom aminti mai jos.

Intr'aceea însă kossuthiștilor și banffyștilor li-s'a ivit o concurență primejdiosă în persoana ministrului de interne Kristoffy, care mai dăunădi se adresă „iubiților săi prietini muncitori“ cu asigurarea, că el este un aderent fără rezervă al votului universal. Kristoffy însă s'a grăbit să adaugă în parantes, că densusl neavând la spate majoritate, declarațiile lui trebuie considerate ca nisce enunțiațiuni academice fără să se pótă trage din ele vr'o consecuență practică.

Un riset homeric a fost răspunsul întregii presse la aceste declarațiuni și într'o adunare socialistă, unde Rokányi a referat „prietinilor“

socialiști despre ceea-ce i-a spus Kristoffy, ministrul de interne a fost acoperit de ocări și huidueli.

S'a găsit acum un individ român, care s'a dus la Kristoffy să-l intervieveze asupra felului cum contemplă el votul universal cu privire la naționalități. Și Kristoffy a răspuns, după cum se vede la alt loc al diarului nostru, că el nu le cere naționalităților nici o condițiune, pe care să n'o pótă împlini. Censul intelectual se referă la scrierea și cetirea în limba maternă a fie-cărei naționalități, și nu la scrierea și cetirea în limba maghiară.

Și adecă de ce să nu dea Kristoffy asigurări cât mai largi, decă găsește ómenii naivi, cari să-l credă chiar și după ce el spusese rândul trecut socialiștilor, că vorbele lui sunt vorbe de clacă. Cel costă pe Kristoffy, să asigure pe cutare interviuor, că el contemplă votul universal fără nici o restricțiune? El scie prea bine, că nici-odată nu-i va fi dată posibilitatea de a-și împlini promisiunea.

Dér vorbele late ale ministrului de interne luate de acel interviuor român ca bani bun, au dat prilej organului lui Banffy, să declare în ultimul său număr, că partidul banfist a contemplat reforma electorală întot-déuna așa, ca dreptul electoral să se acorde numai aceluia, care posedă limba maghiară în grai și în scris.

Firesce că votul universal în formulația acésta nu mai este vot universal, dér pe de altă parte are șansele de a fi realizat, căci Banffy fórte ușor se pótă întempla să ajungă ca mâne omul situațiunii.

Vorbele unui Kristoffy e deci lucru inutil, ca să nu țicem ridicol, să le ia cineva în serios, séu să le atribue vr'o importanță.

Sunt vorbe de clacă și nimic mai mult.

Brașov, 14 August n.

Regele Angliei despre criza ungară.

Un diplomat austro-ungar a autorizat pe un redactor de la „Pester Llyd“ să scrie, că regele Eduard al Angliei a țis următoarele într'o convorbire, despre situația momentană din Ungaria:

— »In cestiunea militară suveranul austro-ungar nu pótă să cedeze, căci acésta cestiune atinge prestigiul de mare putere al monarhiei. Pot să declar acésta pe față, căci eu apreciez atât poporul unguresc, cât și aristocrația maghiară. Părearea mea, decă nu pótă fi luată ca o animosităte contra Ungurilor și am dreptul să sper. că vorbele mele vor fi bine înțelese de Maghiari«.

Reintórcerea neașteptată a ministrului Fejervary, care se dusesse la băile din Karlsbad, e viu comentată în cercurile politice. »Neue Freie Presse« aduce în legătură grabnica reintórcere la Budapesta a ministrului președinte cu hotărîrea comitetului diriguitor al coalițiunii privitoare la organizarea rezistenței pasive. Conflictul între guvern și partidele aliate din opoziție a ajuns astfel la culme, la ceea-ce a contribuit și nisce articole ale contelui An-

drassy, în cari acesta arată, că guvernul e ilegal și că pótă fi pus în stare de acusare. Se crede, că guvernul va amâna din nou camera, pentru-ca astfel să evite o eventuală prezentare a propunerii de a fi pus în stare de acusațiune, — ceea-ce s'a decis și în ședința ultimă a comitetului coalițiunii.

Acțiunea socialiștilor. Dirigența partidului socialdemocrat a hotărât, ca prin placate, foi volante și meetinguri să înfereze »tradarea săvîrșită de coalițiune« față de socialiști în cestiunea votului universal, și să provóce poporul la luptă energetică.

»Nu mai vréu să slujască pe împératul«. Diarul „A Nap“ de la 13 August aduce scirea, că printre feciorii regimentului 32, »Maria Terezia«, a produs mare amărăciune ordinul dat de ministrul de rēshoiți prin care acesta dispune, ca feciorii cari împlinesc în tómma acésta trei ani de serviciu militar, să nu fie concediați la 1 Octomvrie. Ordinul a fost publicat în numărul de Vineri din »Monitorul óstei« Feciorilor din garnisóna Budapesta li-s'a cetit acésta »poruncă« Sâmbătă după amiazi. Feciorii maghiari din regim. 32, cari împlinesc serviciul de trei ani, sau zădnat, au cântat »Kossuth Lajos azt izente« și n'au vrut să se liniștescă nici atunci, când căpitanul li-a poruncit să fie pe pace. »Nu vom mai sluji pe împératul“ ar fi strigat ei, »Trăiescă comanda maghiară«. Aceeași fóie spune, că astfel de casuri s'au întîmplat și în garnisónele din Mișcolț, Dobrițin, Arad și Clușiț — Si non e vero, e ben trovato.

Demonstrație franco-inglesă. Din Londra se telegrafiază, că amiralul Caillard și ofițerii escadrei franceze au luat parte Sâmbătă la un banchet, ce l'au dat în onórea lor la Westminster-Hall cele două camere ale parlamentului engles. La banchet au participat și șefii partidelor opoziționale. Ministrul-președinte Balfour a ținut un toast în onórea flotei franceze. El a declarat între altele, că visita flotei franceze este un eveniment, pe care întréga Anglie îl salută cu bucurie, ér evenimentele țilelor din urmă le consideră de nisce precursorii ale păcei, cari se vor întinde de la apus spre răsărit peste lumea întrégă. Cele două mari națiuni ale Europei apusene adeseori au fost despărțite în trecut, în viitor însă vor vedé, că din punct de vedere al politicei esterne interesele lor principale sunt identice și că nu e permis să existe între ele divergențe, ce ar pute să provóce lupte. Aceste două națiuni sunt chemate a săvêrși lucruri mari.

Gróza lui Kossuth de Nemți și Muscali. Francisc Kossuth publică în »Magyarország« de la 12 August un articol mai lung adresat partidului liberal. Articolul are de scop a lumina pe membrii acestui partid și a-i trage și pe ei în »lupta pentru lege și constituție« și pentru »pretenșiunile naționale«. Kossuth își ia, în acest scop, refugiu la nisce argumente, cari rar le-am vățut accentuându-se în decursul crizei. Atrage atențiunea conaționaliilor săi la pericolele curentului german și slav și țice că înfrângerile, ce le-a suferit Rusia în Extremul-Orient n'au sdrobotit-o, ci vor

sili-o moralicesce a-se despăgubi, bătând în Europa pe aceia, pe cari li va pótă bate mai ușor — adecă pe Austro-Ungaria.(!)

Austro-Ungaria și Abisinia. Misiunea actuală în Austria a lui Abdulahi Ali Sadik, guvernatorul din Harar, pótă fi considerată ca un răspuns misiunii austriace trimisă iérna trecută în Abisinia. Prin trimiterea misiunii sale, Austria a avut de scop să lege oficial raporturi politice și comerciale cu Abisinia. Guvernatorul din Harar, care a făcut mai multe visite miniștrilor la Viena, va fi primit țilele acesteia la Ischl de Maj. Sa Monarhul, care li va remite probabil răspunsul său pentru Menelik.

Cestiunea sufragiului universal.

Trebuie să revenim ađi asupra declarațiunilor și enunțiațiunilor, ce s'au făcut în țilele din urmă cu privire la cestiunea sufragiului universal în Ungaria.

S'au pronunțat asupra acestei cestiuni comitetul diriguitor al coalițiunii, Francisc Kossuth în deosebi, și ministrul de interne Kristoffy într'un interviu ce l'a avut c'un țiarist român din Budapesta.

Declarația comitetului coaliției.

In ședința sa de la 11 August n. comitetul diriguitor al partidelor unite din opoziție, ocupându-se cu reforma dreptului electoral, a adus următoarea hotărîre:

Coaliția n'a făcut promisiuni și ocașia alegerilor cu privire la sufragiul universal. Partidele aliate au intrat în lupta electorală fie-care pe basa programului propriu. Dintre partidele aliate, partidul independentist și noul partid (Banffy) au luat în programul lor dreptul sufragiului universal pe lângă ore-cari garanții. Majoritate au dobândit numai partidele aliate la olată, din care cauză nu s'a putut lua în programul de activitate al coalițiunii ce se exprimă în adresa către corónă altceva, de cât ceea ce au primit toți membrii ei, adecă lărgirea dreptului electoral, un pas puternic spre sufragiul universal.

Comitetul diriguitor decide, că atunci când se va pune serios la ordinea țilei cestiunea votului universal, fie-care partid al coalițiunii va lua poziție conform punctului său de vedere, fără ca în schimb să jertfescă pentru acésta reformă garantarea principiilor fundamentale ale constituției și acele nisinuete economice, social-politice și naționale, pentru esecutarea cărora a primit mandat de la națiune.

Drept aceea comitetul protesteză în contra abuzurilor, ce se fac cu ideia acestei mari reforme«.

Protestul acesta se referă la acțiunea mai nouă a social-democrațiilor și la declarațiunile ministrului de interne Kristoffy.

Să vedem acum ce a țis

Francisc Kossuth despre votul universal.

Primind o delegație a creștinilor-socialiști din Budapesta, care s'a dus la Kossuth, ca să afle din gura lui ce poziție ia coalițiunea față cu dreptul sufragiului universal și a reformelor sociale, căpetenia coalițiunii a declarat între altele următoarele:

...»Nici-odată nu vom permite să ni se pună alternativa: a renunța la pretenșiunile naționale și în schimb a introduce imediat dreptul sufragiului universal. Decă noi renunțăm la pretenșiunile naționale, am renunțat și la cea mai mare forță a noastră, prin care se pótă valida voința

națională. Ți s-a vădă că nu se va valida voiața națională, atunci de gēba pretindem dreptul sufragiului universal, căci guvernul ușor ar pute să de jōce pretensiunea noastră, dând poporului un drept, ca acela al votului universal în Austria, ca și care crede că nimeni din d-vōstrē n'ar dori.

Fiind-că dreptul sufragiului universal îl punem între pretensiunile naționale, a-l cere acesta în schimb pentru renunțarea la pretensiunile naționale, nu se pōte; această ar fi cel mai mare nepatriotism... Convingerea partidului independist este, că realizarea reformei sufragiului universal numai așa e permisă, ca prin această să nu compromitem în nici o direcție caracterul național al statului maghiar, fiind-că statul acesta maghiar trebuie să fie. Nicī-odată noi nu vom face una ca aceea, ca statul maghiar să devină un stat cosmopolit. Statul maghiar să fie deplin maghiar, cu drepturi egale pentru toți cetățenii săi (!) fără deosebire de limbă și religie, — dēr numai pe sēma acelor celățeni, cărī sunt bunī patrioți și cărī nu atacă existența statului*.

Cuvintele lui Kossuth sunt fōrte clare.

Venim acum ad fortissimum, la o nouă declarație a ministrului unguresc de interne, făcută Țilele acestea într'un interviu — probabil comandat — c'un »redactor« al fōiei »Poporul Român« din Budapesta. Ministrul de interne a atins în interviul său, pe lângă cestiunea sufragiului universal, și alte cestiuni, cărī privesc naționalitățile nemaghiare. Țtă ce a Țis*)

Kristoffy despre votul universal cu privire la naționalități.

La întrebarea interlocutorului, dēcă ministrul voesc să introducă sufragiul universal fără nici o țermurire în privința naționalităților. Kristoffy a rēspuns:

— De Țre-ce și D-Vōstrē sunteți fiī acestei patrii, cu aceleași drepturi și obligamente ca și Maghiarii: nu puteți fi excluși de la acele drepturi, ce le ofere sufragiul universal. Tocmai pentru acesta eu voesc introducerea dreptului sufragiului universal în spiritul cel mai liberal fără nici o restricțiune cu privire la naționalități, așa cum pretinde interesul bine priceput al țării.

De altmintrelea punctul meu de vedere față cu naționalitățile e destul de cunoscut din vorbirea ce am ținut-o cu ocaziunea desbaterei bugetului sub Coloman Szell. Tocmai atunci fusese ales deputat Aurel Vlad, și în urma acestei alegeri s'a pornit discuție în cameră asupra cestiunei naționalităților. Eu am Țis atunci, că noi n'avem cauză de a ne teme de naționalități; din contră doresc, ca cāți mai mulți deputați de acest fel să ajungă în cameră, de Țre-ce cātă vreme naționalitățile își accentuează plāngerile și dorințele afară de cameră, pot fi acuzate că nutresc tendențe separatiste. Indată-ce însă ele pot să ocupe loc în camera deputaților, documentează înseși unitatea statului maghiar.

*) Dăm acest interviu după cum l'am vădut publicat în toate foile din Budapesta.

Sunt convins, că îndată-ce viața parlamentară maghiară va fi pusă pe base mai democratice și în urma sufragiului universal se va introduce în parlament o direcțiune cu totul nouă: țera întregă va simți efectul binefăcător al reformelor sociale și economice, de a căror introducere este necesitate atât de ardătoare. Vor dispărea nenorocitele lupte de drept public și parlamentul se va nisui a remedia relele de cărī suferă țera, între cărī fac parte de sigur și relele și plāngerile îndreptățite ale naționalităților. De la dreptul votului universal secret aștept eu îmbunătățirea situațiunei; de aceea imi dau silința, ca dēcă se pōte să realizez dreptul sufragiului universal secret electoral.

La întrebarea interlocutorului, nu cumva acest drept va fi condiționat de așa Țisul cens intelectual, adecă de cunoscerea limbii maghiare în cetire și scriere ceea-ce ar fi spre paguba naționalităților, ministrul a rēspuns:

— Intru cât dreptul electoral ar fi legat de cunoscerea cetirei și scrierei, această se referă la limba maternă. Altfel nici nu se pōte închipui, căci această co-rēspunde și tradițiilor politice și naționale maghiare și raporturilor țării.

La întrebarea, nu cumva autoritățile ar împiedeca pe Romāni, dēcă din partea lor s'ar porni o mișcare mai mare pentru sufragiul universal, — ministrul a declarat Țicēnd:

— În nici un cas nu. D-Vōstrē aveți dreptul de a lua poziție pentru această cestiune, ca ori-care alt partid. Se pot împiedeca numai adunările, în cărī ați agita în contra integrității statului.

*

Kristoffy se esplică. — Un „și“

Un alt redactor, acesta maghiar, dela »Magyar Szó«, nedumerit asupra interviului de mai sus, său chiar pus la cale, s'a dus la ministrul Kristoffy să-l întrebe, dēcă i-s'au redat corect cuvintele, ce le-a Țis față cu gazetarul de la »P. R.« Ministrul a rēspuns:

— De fapt am vorbit cu redactorul »Poporului« și m'am pronunțat de fapt asupra dreptului electoral din punctul de vedere al naționalităților. Reproducția în general co-rēspunde la ceea-ce am Țis. Numai un pasagiū trebuie să rectific. Într'un loc Țice »Poporul«, că am declarat acesta: Intru cât dreptul electoral va fi legat de cunoscerea scrierei și cetirei, această se înțelege la cunoscerea cetirei și scrierei în limba maternă. Eu am Țis corect așa:

„Intru cât dreptul electoral va fi legat de cunoscerea scrierei și cetirei, această e a-se înțelege si la cunoscerea scrierei și cetirei în limba maternă“.

La întrebarea, nu cumva gândesc ministrul, că introducerea sufragiului universal va fi păgubitōre pentru supremația maghiară, — a rēspuns:

— Eu sunt aderentul politicii naționale maghiare și a hegemoniei maghiare. Cu toate acestea, mărturisesc necesitatea sufragiului universal; mai corect: tocmai pentru această o mărturisesc! Deja deunăzi am declarat, că e nefondată temerea de

dreptul sufragiului universal, pentru-că dōr ar strica maghiarimei. Datele statistice, ce le-a adunat Stefan Tisza, dovedesc, că dreptul sufragiului universal nu numai că nu strică, ci dincontră folosesc maghiarimei. În cas de se introduce sufragiul universal, situația Maghiarilor ar fi mai avantajoasă decât pe basa legii electorale de aȚi. Că așa este, voiū dovedi la timpul său cu date numerice neîndoioșe.

*

Am redat aici tot ce s'a publicat și vorbit acum în urmă despre această cestiune, care, ori-ce s'ar Țice, a început să preocupe viu opiniunea publică din țera.

»Bud. Hirlap«, Țiar fruntaș al coalițiunei, scrie în revista sa despre »crisă« (nr. dela 12 August), că ori-ce va întreprinde guvernul, alegeri nouē nu se vor face pe basa unui nou sistem electoral înainte de ce se vor fi implinit pretensiunile naționale maghiare. Kristoffy nu va pute să creeze cercuri electorale, în cărī să fie stăpāni pe vecie politicianii negrii-galbeni, și numai atunci se va face o reformă electorală în Ungaria, când agenților politicei vieneze li-se va fi pierdut cu totul glasul în țera acesta.

Am fi ajuns dēr să vedem pe independenștii unguri combătând postulatul privitor la sufragiul universal, deși îl au în programul lor, și să vedem un guvern unguresc (eșit tot din sinul partidului liberal maghiar), care face propagandă urbi et orbi pentru acest postulat, de care guvernele liberale de pāna acum să feriau și se îngroziau ca de »ucigă-l crucea«.

Minunată situație.

„Guvernul pactează cu naționalitățile“.

Pressa coaliționistă din Budapesta umblă în ruptul capului să facă țera și lumea a crede, că guvernul Fejervary ar pacta cu naționalitățile. Declarațiunile ce le-a făcut acum în urmă ministrul de interne Kristoffy cu privire la votul universal și la naționalități, sunt exploatare cu prisos de această pressă pentru a dovedi, vede Domne, că guvernul umblă cu ori-ce preț să cāștige naționalitățile pe partea lui în lupta față cu coalițiunea. Firesce, toate acestea sunt nisce simple apucături, cărī pot să prindă numai la cei naivi și idioți.

Dēr Țtă ce scie Țiarul »A Nap«—ale cărei pagini le ilustrăză din când în când și Ugron cu articole de senzație — despre cea mai nouă »dovadă«, că guvernul ar pacta cu naționalitățile. După ce spune, că guvernul a dat ordin tuturor oficiilor de dare, ca începēnd cu Țiua de 1 August să nu mai dea instituțiilor culturale ajutorul de stat, ce li-se cuvine, Țiarul »A Nap« face descoperirea »senzațională«, că totuși în visteria statului sunt bani pentru astfel de ajutoare, dēr aceste se dau numai pentru naționalități. Guvernul adecă

a asemnat Țilele acestea suma de 500.000 corōne sub titlul de congrua preoților gr. or. din Ardeal, Țr suma acesta a și plătit-o deja oficiul de dare din Sibiu. »De aici se vede — Țice inteligentul corespondent al numitului Țiar — că de fapt guvernul pactează cu naționalitățile atunci când el sustrăgēnd instituțiilor culturale maghiare ajutorul de stat, vine și dă 1/2 milion de corōne pentru întregirea salarelor preoțimei gr. or. din Ardeal. Ce este acesta, dēcă nu o trădare a cauzei naționale maghiare?«.

Nu mai trebuie să spunem, că concluzia Țiarului maghiar se basēză pe premise false, sciut fiind, că congrua preoțimei gr. or. este sistemisată prin lege și că statul e dator a pune la dispoziția clerului gr. or. sumele destinate pentru întregirea salarelor acestei preoțimi. Rēu serviciu fac foile șoviniste ale coalițiunei când vin să îmbete publicul cetitor cu astfel de gugumāni.

Nouă gōnă contra colorilor romānesci.

Poliția din Sibiu a început să reediteze gōna ce era la ordinea Țilei mai anii trecuți și în Brașov, împotriva cingetōrelor în colorii romānesci, sub pretext că ar fi colorile unui stat străin, deși poliția ar trebui să scie, că acele cingetōre întrebunțate atât de bărbați, cât și de femei, sunt părți constitutive ale portului național romānesc și nu le pōrtă nimeni cu gând de a demonstra contra statului.

Țiarul sāsesc »Siebenbürgisch-Deutsches-Tageblatt« sub titlul »Purtarea brānelor și cingetōrelor naționale-romāne interȚisă« publică în ultimul său număr un entrefilet, în care caută a disimula gravitatea cestiunei, ca și cum nu ar fi la mijloc o șicană nedreptă și inutilă; constată însă totuși că poliția a intervenit în casuri, când purtarea acelor colorii era »prea bātătōre la ochi«. Dēr Țtă ce serie »S. D. T.«:

»In urma unei comunicări, ce ni-s'a făcut, că mai multor servitōre și feciori romāni li-s'au luat și confiscat de cātră poliție, în mijlocul străȚii, brānele roșu-galben-albastre, am cerut informații la loc competent și am primit următōrea explicație »liniștitōre«:

»Există un ordin al ministrului de interne, conform căruia purtarea în mod bātător la ochi a insigniilor, eșarpelor, brānelor etc. în colorile »unui stat străin«, nu e permisă și asemenea obiecte de demonstrațiune trebuie confiscate. Poliția locală, conform datoriei sale(?) esecută acest ordin în casurile, unde se pōte bănui intențiunea de a demonstra, procedēză însă

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Revanșa unui împērat.

De Charles Gneulette.

— Fine. —

Când reveni el dādū asigurarea, că despre d-șōra Rosina n'a mai vorbit împēratul după primele indicațiuni, pe cărī le-a dat.

— Comunică d-șōrei Bourgon, mi-a ordonat împēratul, că îi voiū ridica la 50,000 franci onorarul ei de la Comedia Francesă, mai adaug un hotel și 10,000 de franci pentru mobilă.

— Ei, îl întrerupse artista amețită de ușurința succesului ei și convinsă că acum nu mai trebuia să pună nici un frâu dorințelor ei, dā-mi voie să mă gândesc. Împēratul d-tale este întotdēuna același, el crede, că trebuie numai să se arate, pentru-ca să învingă.

— Dēcă d-șōra Bourgon va esita, continuă diplomatul, depune la piciorle ei o pensie anuală de 100,000 de franci și titlul de ducesă! mai ordonă împēratul.

— Ducasă? Voiū deveni ducesă! es-

clamă artista cu obrajii roșii de emoțiune.

— Maj. Sa va fi încântat de a-vē da chiar astă-sēră în castelul din St. Cloud diploma de nobleță, dēcă-i vei face plăcere, ca să-l vizitezi acolo.

— Primesc, rēspunse Ettienetta cu un aer maiestos.

— Atunci astă-sēră la ora opt, un echipagiu al Curții va fi la dispoziția domnei ducese.

Țicēnd aceste, Telleyrand sărută cu gravitate mână artistei și plecă.

D-șōra Bourgon folosi restul Țilei pentru a-se face iresistibilă. După-ce cameriera o frisă, schimbă cel puțin douăspredece toalete și în fine se decise pentru o splendidă tunică de mătasă albastră, a cărei tăietură adēncă lăsa să se vadă formele sinului ei bine format.

Fix la ora 8 un splendid echipagiu al curții se opri la pōrta casei ei; ea se urcă în echipagiu și în curēnd, condusă de Marchand, camerierul împēratului Napoleon, urcă scara de onōre a castelului imperial.

Apartamentul în care a fost introdusă, o uimi întru cât-va, deōre-ce un

candelabru, un divan și o mesciōră de toaletă, forma întregul mobilier.

Vitōrea ducēsă era însă prea cufundată în visurile ei ambițioșe, pentru a-se mai ocupa cu asemenea bagateluri. Ea seȚu și așteptă plină de încordare.

Trecuse un sfert de oră, când în fine îi bătū la ochi localul în care se afla, care nu era amenajat pentru o întilnire amoroasă. Ea așteptă încă trei sferturi de oră pe împēratul învingător. Perdēndu-și răbdarea, sună clopoțelul.

Un camerier aparū și întrebă cu respect ce poțese.

— De sigur că împēratul nu scie că sunt aici?

— Scusați, d-șōră, este în conferență cu doi generali.

— Spune-i, te rog, că am venit în urma invitațiunei M. Sale și că am de-ase-menea dreptul la audiență.

— O, d-șōră, alerg chiar acum.

Trecură vre-o două-Țeci de minute fără a sosi vr'un rēspuns.

D-șōra Bourgon era fōrte supērată și sună din nou.

Marchand își arătă din nou fața sa iniștită.

— Ei, ce Țice împēratul? îl întrebă artista cu o voce tremurătōre de indignare.

— El se rōgă să mai aștepti un moment.

— Un moment? Deja de două ore stau aici. Spune împēratului că insist, ca să vorbească imediat cu dēnsul.

Absența secretarului de astă-dată nu dură mult. Dēr când aparū fața sa era schimbată de uimire.

— Ei, ce scire aduci.

— Ah, DumneȚeule, d-șōră, mă tem că te ofensez.

— Ei, dēr vorbește!

— Când am comunicat împēratului, el mi-a spus, că poți pleca.

— Nerușinatule! strigă artista în culmea furiei, apoi eși repede.

La scară o aștepta același echipagiu, care o adusesse. Când se urcă în el, se deschise în partere o ferēstră și Talleyrand îi strigă cu voce batjocurītōre:

— Bună sēra, d-șōră, salutările mele pentru d-l Chartal.

— Acesta a fost revanșa împēratului.

Bucuresci. C.

cu totă precauțiunea și nici-odată nu o face acésta în public. Aici este un obicei vechiu al populațiunei române, mai ales a aceleia, care nu pòrtă încă haine civile, ci costum țărănesc, de a-și purta ca pòdobă brânela și cingătòrele în colorile lor naționale. În casurî când acésta era prea bătător la ochi, purtătorii acelor colorî au fost somați de poliție s'ascundă colorile «stréine», și unde somația n'a avut efect, afacerea s'a aplanat prin citație în sens lămuritor și fără a aplica pedepse. Așa d. e. reprezentația operei populare române „Moșul Ciocârlan” s'a îngăduit numai după ce s'au înlăturat tóte emblemele și insigniile vr'unui stat străin. Spre a se feri însă de orî-ce explicare și frecare cu poliția, obligată prin datoria sa, este convenabil a evita purtarea demonstrativă (bătătòre la ochi) a unor obiecte ca acelea.

În loc de a da acest binevoitor sfat Românilor sibiieni, fòia săsésacă făcea, credem, mai bine decât ar fi luminat și din parte-i zelòsa poliție s'nu șicaneze pe bieții ómeni fără de nici un motiv, deòrece tricolorul roșu-galben-vènăt nu este nici decât vătămător integrității statului, nu sunt colorî străine și nimeni nu le pòrtă cu gând de a manifesta ura s'eu disprețului s'eu față cu statul ungar. Priogòri de felul acesta n'au nici un rost, mai ales că în loc de a-se ajuta ceva cauzei pentru care se fac, mai mult îi strică și introduc sentimente ostile de rassă în cei cari de altfel sunt cetățenii cei mai pacinici și inofensivi.

Tratările de pace.

După ultimele scirî, tratările de pace au ajuns deja, pe neașteptate, la un punct critic. Se scie, că Joia trecută baronul Komura a predat lui Witte condițiile de pace ale Japoniei. Witte le-a comunicat imediat Țarului la Petersburg.

După ședința delegații ruși s'au întrunit imediat în ședință și au lucrat până noaptea la órele 1^{3/4}. Witte a cetit membrilor misiunii rusesci condițiunile japoneze și le-au discutat temeinic. Witte a ascultat tóte părerile și observările, a dat loc orî-cărei critice și propunerî, ce se făcea din partea colegilor s'ei. Apoi cu mâinile la spate, umblând în sus și în jos prin odaie, a dictat un răspuns voluminos. Răspunsul se ocupă amănunțit cu fiecare punct din condițiile japoneze. În răspuns Witte a arătat și părerile Țarului, indicând cauza pentru care se respinge punctul respectiv din condiții.

Răspunsul Rușilor era așteptat s'eu se dea Sâmbătă înainte de amiazi. Rusia respinge hotărît pretensiunea de a ceda Japoniei insula Sachalin, declară, că nu va da despăgubire de răsboi și protesteză în contra protectoratului Japoniei asupra Coreei.

Tot așa nu e învoită Rusia a ceda Japoniei unele părți din Manciuria.

O telegramă din Petersburg spune, că după sosirea telegramelor cifrate a lui Witte, în care se comunică condițiile japoneze, s'a ținut la Peterhof un consiliu familiar prezidat de Țarul. Marii duci Vladimir și Nicolae au cerut în ton fòrte agitat imediată rupere a tratărilor din Portsmouth. Nu se scie, ce s'a hotărît. Îndată după consiliu, Țarul a trimis lui Witte o lungă telegramă. Țarul nu se învoiesc odată cu capul a da despăgubire de răsboi, orî sub ce titlu s'ar cere acésta de la Rusia.

Din Portsmouth se telegrafiază cu data de 12 August: În răspunsul Rusiei la condițiunile de pace ale Japoniei, se esamineză rënd pe rënd aceste condiții și se înșiră cauzele și motivele decisiunilor, pe cari le-a luat guvernul rusesc față de condițiile japoneze. Refuzul Rusiei de a plăti vre-o despăgubire de răsboi și de a ceda teritoriul, se motivează prin faptul, că Rusia nu e responsabilă de izbucnirea răsboiului actual și că Rusia nu cere, ca țără învinsă, condițiunî de pace, deòrece ea e gata a continua răsboiul, pe care nu l'a provocat, ci a primit s'eu trateze asupra păcii, fiind-

că Rusia dorește serios pacea. În casul când s'ar puté încheia o pace onorifică, Rusia nu s'ar puté învoi nici la plătirea unei despăgubirî, nici la cedarea de teritorii.

Motivarea refuzului punctelor principale ale condițiunilor de pace japoneze este cam următòrea:

Rusia nu e învinsă; ea a suferit unele înfrângerî, d'eu nu e nevoită a accepta nesmintit pacea. Rusia dorește pacea acum ca și în totdeuna și precum a dorit-o și înainte de ce a început Japonia ostilitățile. Că Rusia n'a provocat s'eu dorit răsboiul, rezultă din faptul, că ea n'a fost pregătîtă la acest răsboi nici din punct de vedere militar, nici administrativ. Rusiei i-s'ar puté reproșa cu óre-care îndreptățire numai aceea, că a dat Japoniei ocaziunea, la care Japonia s'a pregătît cu 10 ani înainte, adecă răsboiul cu Rusia. Răspunderea pentru răsboiul actual o pòrtă Japonia, nu Rusia.

După cum vedem, Rusia face tot posibilul, ca s'eu influințeze opiniunea publică în mod favorabil ei. Puternicii Rusiei nu vor s'eu lase s'eu se răspândescă prea mult părerea, că din cauza desastrelor de la Mukden și Tsushima, Rusia a încetat s'eu fie o mare putere. Cel mult n'a avut noroc în răsboi, d'eu acésta nu însemneză încă, că Rusia a ajuns la sfîrșitul mijlòcelor sale.

Se țice, că Witte a comparat țera lui cu banca de la Monte-Carlo, pe care un jucător pòte s'eu spargă într'o noapte, d'eu n'ò pòte nimic. Din cuvintele aceste reiese, că negociatorul rus e un jucător experimentat, care își dă silința a salva ce se pòte printr'o atitudine bine definită. Prin fie-care cuvânt, prin fie-care mișcare Witte se dilesce a face pe Japoniei s'eu pòcepă, că deși au obținut succese pe câmpul de răsboi, ei n'au ajuns totuși așa de departe, încât s'eu pòtă dicta Rusiei pacea. D'eu Japoniei rêmân reci și surdi față de silințele lui Witte și nu înțeleag s'eu admittă n'eu concesii, nici tergiversari.

De aceea, cum am țis, o soluție fericită a cestiunei păcii este amenințată serios de nori grei și devine astfel fòrte problematică.

Fondurile năsăudene.

(Tineri maghiari aspiranți la burse românești).

Nu e destul budgetul statului cu imensele sale resurse, din cari se împărțesc cu preferință descendenții din rassa maghiară, acum au început s'eu rîvnescă tinerii maghiari și la burse românești.

Țiarul »M. Szó« primesc informații de la Năsăud, că anul trecut comitetul fondurilor grănițeresci a publicat concurs pentru mai multe burse. »M. Szó« constată însuși că dreptul de a cere aceste burse li-se cuvine numai descendenților de grănițeri și totuși câteva rëndurî mai jos se indigneză, că trei tineri maghiari originari din Rodna au fost excluși »fără motiv« de la acordarea burselor. D'eu cum de au avut acei trei tineri obrazul s'eu năvălescă la plăcintele românești, când fondurile grănițeresci sunt ale descendenților foștilor grănițeri români?

S'eu veți însă ce se întimplă! Fișpanul comitatului Bistrița-Năsăud — scrie »M. Szó« — n'a aprobat hotărîrea comitetului, și de trei orî a respins-o cerënd s'eu ia în considerare petițiile celor trei tineri.

Casul a ajuns înaintea ministrului de culte, care după cum ne spune »M. Szó« poruncesce, ca s'eu li-se dea acelor trei tineri maghiari bursele cerute, é decă comitetul nici de astă dată nu se va supune, ministrul va lua din mâinile lui administrarea fondurilor și fondurile le va transfera la Budapesta.

Comitetul și-a dat acum dimisiunea. Semnalăm după fòia maghiară acésta nouă desconsiderare a drepturilor grănițerilor români de la Năsăud, fiind în același timp și o sfidare a cuviinței și pudòrei —

și sperăm că vr'un amic al țiarului nostru ne va trimite informațiuni esacte asupra celor petrecute în jurul aspiranților maghiari la bursele românești.

SCIRILE DILEI.

— 14 August n.

Alegerea de preot la biserica sf. Nicolae. Sub presidiul d-lui protopop Vasile Voina s'a ținut erî în biserica sf. Nicolae din Scheiul Brașovului sinod electoral pentru ocuparea postului vacant de al treilea paroch la acésta biserică. Alegerea a durat dela órele 11 a. m. până la 5 d. a., când părintele Voina a proclamat de paroch ales al bisericii Sf. Nicolae pe diaconul Ioan Prișcu, care a întrunit o majoritate absolută de 259 voturî, din 443 câte s'au dat. Raportul voturilor a fost următorul: diaconul I. Prișcu 351 voturî, părintele V. Sfetea 88 voturî și teologul abs. A. Oancea 4 voturî. După subscrierea protocolului sinodului, presidentul Voina și a exprimat mulțumirea pentru decursul corect și liniștit al sinodului, é par. Dr. V. Saftu în numele sinodului a mulțumit d-lui Voina pentru conducerea înțeleptă și corectă a acestui sinod.

Cerul s'a îndurat de noi și după o secetă cu căldurî tropicale, ce a durat aproape patru săptămâni, erî după amiazi ni-a trimis o plòie liniștită și abundantă. A ploat tótă noaptea. Temperatura a scăput binisor.

Regele Angliei nu vré s'eu dea ochi cu împératul Germaniei. »Neues Wiener Tageblatt« primesc dela corespondentul s'eu din Londra următòrea depeșă: V'eu confirm scirea, că regele Eduard se va duce direct la Ischl, trecënd prin Germania, fără a se întilni cu împératul Wilhelm. El va călători noaptea prin Germania, așa că autoritățile germane nu vor fi nevoite nici măcar s'eu-l salute pe la stațiuni. Și nici după ce-și va termina cura la Marienbad, regele nu va avé întrevedere cu împératul Germaniei, ci se va întòrce direct la Londra.

Dela curtea regală română. Plecarea în străinătate a Regelui și Reginei României, care fusese hotărîtă pentru ziua de Marti 2 August, a fost amânată pentru Vineri 5 August, v. la órele 2 d. a.

Constituție în Macedonia. Se anunță din Cetinje, capitala Muntenegrului, că este iminentă promulgarea unei constituții muntenegrene cu un parlament electiv.

Profesorul de universitate danes, d-l S. Iensen a vizitat, precum se scrie din București, în timpul petrecerei sale în România diterele comune rurale, cu scop de a studia limba și datinele poporului român. D-l M. Vlădescu, ministrul instrucțiunii publice, a desemnat pe d-l inspector general Patriciu ca s'eu însoțescă pe d-l Iensen în tóte cercetările sale, cât timp va mai petrece în România. Vineri d-l Iensen s'a prezentat la Sinaia Regelui Carol, care a binevoit s'eu-l rețină la dejun.

Un husar care lovesc pe locotenentul s'eu în cap. Regimental de cavalerie teritorială (honveđi) din Dobrițin — scrie o fòie maghiară — a făcut manevre țilele acestea în împrejurimea acelu oraș și husarii erau în gazdă pe la locuitorii din comuna Harkany. Joia trecută terminându-se exercițiile locotenentul Nánasy anunță, că de séră va ține inspecție. Bine. Soldații se puseră pe curățit, pentru-ca d-l locotenent s'eu găsescă totul în cea mai bună ordine. Ce s'eu veđi însă? Nánasy își aduse aminte de inspecția anunțată abia pe la miezul nopții și așa târziu se duse însoțit de 2 subofitèri pe la gazde sculând pe soldații, cari durmiau prin grajdurî lângă caii lor. Husarul Vad Karoly durmea greu de tot și locotenentul, ca s'eu scòle, a început s'eu-l croiască cu biciușca. Atăta i-a trebuit lui Vad. Se sculă înfuriat și luând un furcòiu de fer îl pâl pe locotenent în cap așa că acesta căđ fără simțirî. Vad a fost arestat, locotenentul dus la spital și s'a pornit cercetare împotriva amèndoura.

Nevestele marinarilor de pe »Potemkin« în România. Sâmbătă au sosit în București soțiile a mai multora dintre marinarilor ruși de pe »Potemkin«, cari s'au stabilit definitiv în România. Intrevedere dintre marinarî și soțiile lor a fost din cele mai mișcătòre. Ele au fost conduse mai întâiu la prefectura poliției, de unde li-s'au liberat bilete de liberă petrecere în țără.

Tunurî pentru armata română. Uzinele Krupp, din Essen au sfîrșit fabricarea celor 21 baterii de tunurî cu tragere

repede, ce fusese comandate de guvernul român pentru artileria română.

Agitațiile Albanesilor. O telegramă din Constantinopol anunță, că guvernul turcesc a făcut demersurî pe lângă guvernul român, cerënd ca s'eu se ia mèsurî pentru împedecarea agitației albanese pe teritoriul românesc.

Călătorie în Italia. Am amintit deja de călătoria absolvenților gimnasului evangelic-săsesc din Brașov în Italia. Grație înțelepciunii și energiei directorului Gross de la acest gimnasiu, absolvenții, după ce au depus examenul de maturitate, în fiecare an fac câte o călătorie mai mare (Germania, Grecia, Italia, Palestina). Spre a puté strînge o parte a cheltuelilor, în cursul anului se aranjéză conferențe publice, concerte etc. Astfel de o lungă serie de ani, gimnasiul săsesc din Brașov otere sistematic absolvenților s'eu posibilitatea, pe care nu scim decă mai există unde-va vr'o școlă ca s'eu-o pòtă oferi, de-ași completa cunoscințele și a aduna un capital estetic și moral atât de necesar în viață. Despre ultima călătorie s'eu țirșită luna trecută, profesorul Friedrich Lexen face o dare de sémă în broșura sa „Italienische Reisebriefe“, apărută de curând în tipografia Gótt, (Editura Himesch). D-l Lexen rapòrtéză în 26 scrisorî adresate soției sale, căreia grijile familiare nu i-au permis s'eu însoțescă pe bărbatul s'eu, — despre tot ce a veđut în călătoria sa: în Fiume, Ancona, Roma, Neapol, Pompeji, Vezuv etc. Deși scrise în fuga condeiului, scrisorile sunt desevêrșite ca stil, și ofer un material bogat instructiv și plăcut. Lectură nu se pòte mai atractivă pentru cei ce au fost și pentru cei ce n'au fost în Italia. În doué locurî d-l Lexen pomenesce și de Români, odată în Neapol, unde bubuiturile tréscurilor cu ocaziunea aniversării unui sfânt, îi reamintesc serbarea Pascilor în Scheiu, și altă dată, unde constată, că cu limba românească s'a ajutat în Italia.

Recomandăm broșura d-lui Lexen cunosctorilor de limba germană. Pe lângă o lectură plăcută, cine scie, pòte ea va stîrni în mintea vr'unui bărbat de școlă român, rîvna de a imita exemplul gimnasiului săsesc din Brașov.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 14 August. După sosirea br. Fejervary s'a ținut un consiliu de ministri. Se svonesc, că guvernul are deplină putere de a întrebunța mèsurile cele mai rigurose împotriva municipiilor, cari se opun chemării rezerviștilor și prezentării de bună voie a recruților.

Portsmouth, 13 August. Plenipotențiarii ruși și japoneși au conferit timp de patru óre asupra răspunsurilor date de Ruși la cererile Japonesilor. Din faptul că s'a început discuția imediat asupra răspunsului Rusiei se conchide, că Japoniei au luat dela început o hotărîre asupra censiunilor, ce sunt dispuși a face Rusiei. Cercurile intime sunt atât de pesimiste, încât ele cred, că ședința de după amiazi va fi ultima și că conferența se va sfîrși. Discuțiunile din ședința de după amiazi au fost fòrte vii.

Giurgiu, (România) 13 August. Aséră s'a făcut aici o mare manifestație contra Grecilor. Manifestanții au ars un steag grecesc în fața magazinului Mihaletos din piața Carol, hui-duind pe Greci. Geamurile de la mai multe case locuite de Greci, au fost sparte.

Paris, 13 August. „Petit Parisien“ este informat, că Roosevelt se va duce la Portsmouth spre a influința negocierile în sensul de a-se încheia pacea — „Le Matin“ află, că Witte a desmintit faima, că Rusia ar fi cerut un armistițiu baronului Komura. Witte stăruie asupra gravității cestiunilor ce discută conferența, cestiuni din cari ar puté eși o conflagrație generală. Witte regretă, că Japoniei refuză s'eu publice desbaterile conferenței și declară că nu are nici o părere asupra rezultatului negocierilor.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena

Din 14 August n. 1905.

Renta ung. de aur 4%	115.65
Renta de corone ung. 4%	96.70
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	87.55
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	96.40
Bonuri rurale croate-slavone	97.30
Impr. ung. ca premii	217.85
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	165.90
Renta de hartie austr. 4 1/10	100.55
Renta de argint austr. 4 1/10	100.50
Renta de aur austr. 4%	119.45
Renta de corone austr. 4%	100.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	92.90
Losuri din 1860.	157.05
Actii de-ale Banței austro-ungar.	16.32
Actii de-ale Banței ung. de credit.	781.50
Actii de-ale Banței austr. de credit.	667.25
Napoleonori	19.09
Mercat imperiale germane.	117.15
London vista	240.75
Paris vista	95.37
Note italiene	95.40

Cursul pietei Braşov

Din 15 August n. 1905.

Penonote rom. Cump.	18.96	Vend.	19.-
Argint român.	18.92	"	18.90
Napoleonori.	19.06	"	19.10
Galbeni	11.20	"	11.30
Mercat germane	117.20	"	117.50
Lire turcesc	21.50	"	21.50
Paris fono Albine 5%	100	"	100
Buble Rusesci	2.53	"	2.54

Un commis

român, perfect în bransa colonialelor, cu cunoştinţa limbilor ardeleni, se angajază imediat la

D-1 Victor Oniţiu,

4-5.1856.

comersant în Sibiu.

Unde se mănâncă bine şi se beu **VINURI** curate de Mediaş **BERE** de Pilsen „Urquell“ prospeta dela cep în fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg în Braşov, Str. Spitalului nr. 20.

Listă de bucate românească. De o cercetare numerosă se roga

C. R. GLIGORE CRISTEA,

106-0

conducătorul restaurantului.

„SEBEŞANA“
Cassă de păstrare în Caransebeş.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de funcţionar la „SEBEŞANA“, se escrie concurs până la 1 Septembrie st. n. 1905.

Reflectanţii la acest post au se documenteze că au terminat şcoala comercială cu maturitate şi posed limba română, maghiară şi germană perfect în vorbire şi scriere.

Cei cu praxă de bancă vor fi preferiţi.

În cas că reflectantul său reflectanta va fi ales cassar la acest institut, trebuie să depună cautiune de 1000 (una mii) corone.

Salariul anual se hotăreşte: pentru începătorii cu 1000 cor.; iar pentru reflectanţii cari pot dovedi că au praxă, se fixază după invoire reciprocă.

Numirea de funcţionar definitiv al institutului se face numai după 1 an de probă.

Petiţiunile ajustate cu documentele necesare să se adresază până la termenul amintit mai sus către

Direcţiunea „SEBEŞANEI“.

Copiiilor precum şi adulţilor un nepreţuibil dar dărnicească!

Izvorul „GLORIA“ de Arkos

in fer şi lithiu-hydrocarbonic foarte bogată
apă minerală medicinală

de un efect miraculos, necauând iritaţiunii de sânge şi unflaturii la stomac, ca cele mai multe ape minerale pré concentrate în acid carbonic liber şi în săruri mineralice.

(Autorisată ca apă medicinală prin decret ministerial intern Nr. 401—1905).

Apa minerală „Gloria“ este un remediu de cură foarte preţios, care stărnesc pofta de mâncare şi înlesneşte mistuirea de minune, promovă secreţiunea udului şi acréla udului, în mod frappant şi influenţează membrele flegmatice ale organelor respirătoare, circulaţiunea sângelui şi activitatea nervilor într-un mod surprinzător.

Tot așa şi pentru copii în orî-ce etate este apa minerală „Gloria“ deasemenea o beutură foarte preţioasă, dorită instinctiv de dînşii, care favorizează sănătăţii lor în modul cel mai imbucurător.

Béut cu Şampanie, cu vin său cu bere, apa „GLORIA“ va paralisa efectul ameţilor ale acestor beuturi mai ales asupra creierilor şi a nervilor de multe-ori foarte vătămător, sub orî ce împrejurare.

Pe baza unui studiu foarte minuţios mă simt deci obligat a publica, că orî şi cine cătră sine, părinţii însă şi cătră copii lor vor comite mai mult ca o neglijenţă, decât n'ar încerca efectul minunat al acestei naturală şi într'adevăr binecuvântată apă minerală, care se manipulează la izvor pe cât stă în putinţa omenescă cu cea mai depăşită severitate.

Deposit propriu în Braşov, Str. aţei nr. 6,

(vis à vis de SCHWARZBURG),

unde se află cu schimbarea sticlelor:

o sticlă de un litru apa minerală „Gloria“ pentru 20 filleri,

„ „ „ 1/2 „ „ „ „ 14 „

Josef György,

administraţiunea izvorului „Gloria“ de Arkos.

Convocare.

Onoraţii acţionarii ai institutului de credit şi econ. „TIBLEŞANA“, societate pe acţii în Caianul-mic, prin acesta se convoca conform § ului 24 din statute şi conform decisiunei Direcţiunei de dto 7 August a. c. la o

Adunare generală extra-ordinară,

ce se va ţine în Caianul-mic la 2 Septembrie 1905, la 10 ore a. m. în locaţile institutului.

Obiectele:

1. Deschiderea şi constituirea adunării;

2) Deciderea asupra ridicării capitalului societar la 50,000 corone;

3) Constatarea subscripţiunii acţiunilor exmise din nou, precum şi a solvirii alor 30% din valoarea lor nominală;

4) Modificarea statutelor şi anume a §§-ilor 5, 6, 7, 10, 11, 16, 19, 21, 33, 34, 36, 40, 41, 49, 55, 56 şi 58.

5) Decidere asupra ridicării numărului membrilor în direcţiune încă cu 3 (trei) şi a celor din comitetul de revisiune încă cu 1 (unul) precum şi eventuala alegere a acestora;

6) Formarea unui fond de pensiune şi a unui fond de perderi;

7) Eventuale propunerii.

Caianul-mic (Kis-Kaján) la 7 August 1905.

Direcţiunea.

FARMACIA la „LEU“
FRIEDRICH STENNER

Braşov, Strada Porţii nr. 21.

Recomandă marele deposit în specialităţi medicinale

indigene şi externe,

Parfumerie, Cremes, Pudre, Apă de păr.

Vin de china, cu fer şi fără fer.

Vin de afine, contra diarei.

Articolii pentru căutare de bolnavi.

APE MINERALE etc. etc.

Mare asortiment de specialităţi de gumi.

În atenţiunea Damelor şi Domnilor!

Confecţiuni de Dame
Têrgul Inului Nr. 28.

Fondată la 1892.

Confecţiuni de bărbaţi
Têrgul Inului 31—33 în palatul lui Czell.

Dela deschiderea prăvăliilor mele mi-am procurat tot-déuna depositul meu de haine cu bani gata, prin ceea-ce mă află în plăcută situaţie de a oferii Onor public favorurile cele mai extreme, mai ales că cumpăratura a doua de primăvară a fost foarte favorabilă şi succésă. Depositul meu de haine constă din confecţiuni de ale firmelor indigene şi streine din cele mai distinse; se confecţionează sub privighierea mea personală, după croiala cea mai modernă din stoffe curat de lână şi cu accesoriile de cele mai durabile.

Ceea-ce privesce preţurile, aceste sunt așa de ieftine, încât orî cine se pôte convinge, că cu preţuri așa de favorabile nimeni nu pôte servi.— Fiind-că principiul meu este să fac dever mare cu puţin profit ofer: **garderobă pentru bărbaţi din stoffe bune** după cea mai din urmă modă cu următoarele preţuri:

- I Costum în orî-ce colóre,
- I Pardesiu căptuşit cu mătase,
- I Pantaloni,
- I Vestă de pichet modernă,

la olalată le dau cu **20 fiorini.**

Asortiment mare de haine pentru Dame şi bărbaţi.

Cu totă stima **N. P. GOLDMANN,** magazin de haine pentru dame şi bărbaţi.

PREŢURI FĂRĂ CONCURENŢĂ!

Despărţământul pentru Dame.
Têrgul Inului Nr. 28.

Haveloc de Dame	fl. 4.50.	} si mai sus.
Palton negru modern	fl. 6.—	
Paletot	fl. 6.—	
„ de fetiţe, copii	fl. 4.—	
„ de Dame dubel engl.	fl. 4.—	

Despărţământul pentru bărbaţi.
Têrgul Inului Nr. 31—33 în palatul lui Czell.

Pardesiu modern pentru bărbaţi	fl. 7.50.	} si mai sus.
Tilster engl. modern double	fl. 8.—	
Costum modern Sacco	fl. 7.50.	
Haveloc	fl. 6.—	
Costum de şcolari	fl. 4.50.	
Pardisii de copii	fl. 5.—	
Costume de copii dela 1 fl. 50 cr.		

Alegere colosală din fie-care specie şi preţuri ieftine surprinzătoare.